

№№ 134—135 (8242—8243). ☆ 1907 года сатирич. 29 кун. Суббота. ☆ Сманати — 1085 еолубай.

ХААР ХАЛЫНГА БЫҺААРЫА

CIA.

ОР Госудирствениий Мунивадди (Ил Тумян) Республикадагы илгачылар 33-№-дох Чурагчытаагы быбардылар улурууска депутатна кандидатынан Маддалахы учластатын быбардылааччылары Сада Республикатын хореографическай учлаштытын директорын Покельская Наталия Семеновнаа биер саваннаа туруордулар.

Наталия Семеновна 1946 с. мууе устар 12 күнүгэр Москва куоранна төрөөбүтэ. Төрө-үүһэ Младыхан. Аҕа састыах дьон киини ийэтин Ксения Васильевна Посельскаяны, сахалартан баһамы балеринаны, уту- гойдики өйдүүллэр. Наталия Семеновна олохун-үлэтин биографията кылгас уонна дьэкиэ — тыра оҥо сааһыт- таи наар үтүкүү көрө эйгэтигэр уһаараллан кэллэ. Ол курдук, Новосибирскайдаагы хореографическай Ленинградтаагы академическай хореографическай учи- лищеларга ситиһиллээхтик үөрөнөн балет артыһын идэтин ылыыта уонна Дьонуускайдаагы театры айар- үлэтин сэргээһиитэ. Ол үлэтин сымдаан Москвагаа- ҕы госуниверситеттэй театральнай искусство институтун кэтэхтэн үөрөнөн бүтэрбитэ уонна педагог-хореог- раф идэтин бачыдаабыта.

Саха театрын сценатыгар үрдүн тахсымлыахтык үнүсүүтүн арайталаабыт сүрүн уобарастарынан буолаллар: Ж. Батун «Чурунчугу» балеттар Нэриууаана Адан «Бизель» балеттар Мирта, «Күөл Дунайга» Франциска, «Ытык Илэмэнтэ» Нйэ, «Хотойдор хоту хотоллор» балетка Нйэ-Хотой уо. д. ж.

Билэрийн хурдны билет артистара савстарын эрдэ сэмийлэлтэй тахсааар, ол сүмийүн 1991-сый театр зиниэтээр репетицорынаа атышых эттахха үскүү, билет туурааччыннан үдэтин саалаабыта. 80-сыйларга театр сценатыар таваарыалыбыт балеттары көрбүт, өйдүүр буолаахха, олоо Натальи Семеновна бэлэмизобит үскүүлэрэ. Кини сүрүя болгомтотун академическай-классическай балеткы туһааныта. Холобур, оино кириллэр: Адаа «Жизель», Чайковский «Свадьба Ляры», Магнус «Балдерик», Шопениана». Одоого ааттайх-суомтайх балет артистара Ирина Пудова, Клавдия Иванова, Анатолий Улуруаев, Игорь Мясоедов, биир дойдутахтарбыт Дария Иванова, Дария Еремеева, Дмитрий Дмитриев хо. д. а. барончуулэр үрдүк байырбилэрия ылбуттара.

Наталья Семеновна айар үлэлэрэ үрдүктүк сиинна-
ыммытыра — «В. И. Ленин төрөөбүтө 100 сылын ба-
раатан. Кылбачыннах үлэтин аһын» медалынан, Саха
ССР Верховная Советын Президиумун Бочуотунан
рамотатынан, социалистическай куоталанын кыа-

Кишэ этэнгэ сырытабына сымлар билдэбэккэ ээстэвэн ааһаллар. Ол курдук, Л. С. Макаров 1966 йытан суоннар идэтин баһылыабыттан арас маарлаах массыналарга, ол иһиттэн 21 сый Диринизэ-участковой баһымыага суһал кеме массыналар, дьон-сэргэ, нэһиликкэньэ махталын, убаастабын ылан үтүө суобастаахтык үлээк быйыл боттаах сымныалаанга таарыста. Холку, сымнааҥс иҥгэлаах Леонид Семенович биһигэ үлэтир коллэтивыгар, табаарыстарыгар саямай тугас, иһтин тилэринэн сымнааланаара.

Чини олох явахаттарын бялз улаангын уйна дьон
балдатын сүрэгинэн ылынар буолан эми тэрид-
игэр үһүннук үлэлээтөгө.

ичетообу сут-кураан ыһарданыттан сэрэн сыл-
ымгар Нам оройуонугар көбөн тийэбит Мария
гровна уонна Семен Григорьевич Макаровтар дьээ
гэнииргитэр 1942 сыллааха төрөөбүт. Мэһинэ оло-
һиэтэ оскуолаҕа өстүүрэхинэн, аҕата эт комби-
ныгар үһээт оҕорооччунан үлээбэттэр. Бу дьээ

ЫБАРДАРЫ КУЛУН ТУТАРГА—МУҢС ҮСТАРГА
БЫТАРГА ЭТИИ КИЛЛЭРЭЛЛЭР

Государственный былас уюна олохтоох бийин аһанын органныгар бымбардары дымл табытас- кын сымнаһмар көмүгэр ытарга. бымбардары ы- таа хада буолар государство средстваларын көм- үгөр гүһунан республика гражданнырын уюна бественноһын этиилэрин болуомтодо маан. СР Государственной Мунһагып (Ил Түмөн) Республика матата 1997 сыл сөтинньи 21 күвүгөр уурда:

«... Мунһагып (Ил Түмөн) Ба...

[illegible]

БОППУРОУСТАРГА — ДИВЛАТТЫН
КЭЦЭТИН

йыылаабын экиптарынан мабараадаадымыга, СР
культураатын үтүөдээх үлүһигэ катыһабын.

Ошон, саванын көрдөхтө, бир үнүүчүт оозун устатыгар септөө ситини ситиндизибит, токтоон сым-пынаныкка да сны курдук. Оз эрээрү үтөйт кин сүрөзэ-төбөрүн тухары уюнууан ылбат динилэрэ кырдык эбит. Наталья Семеновна түмэр-салайар үтөтү ыныптыын курдук ыста, түбүгүрө сымдыбыта. Улан үнүүчүттөрү кытта үлөшүрүн быныгыр аны 1992 с. саралаан кыра оюлору кытта үлөлөбөр хорсун саваны ыдыан, муамкальнай учулиде базатыгар хореографической отделениены аспата. Төрөтөр оюлорунар айна кынампылаахтык сымдынабарын, кинилэр тустарыгар дуулатыан ылдыарын көрөн сөхүтүн, бибирээбитин Санкт-Петербург балетмейстера Иван Паризатин балеттеэбитө.

1995 онддаахтан бу отделение балет профессиональ-
ный артистарын баламнан тийаарар сымаллах хорео-
графический училищеда кубулуйбула. Ити кэмиз учил-
ще кырачаан үгкүүһүттэри музыкальной училище
балетонугар дьяриктаналлара. Дьэ ол иһин Наталья
Семеновна тус бийэтин түрүөрүүтуван тусна хорео-
графический училище түөрт этхэстэх үөрэнэр дыктэ-
тин уонна үлэһиттэр, үөрэнэччилэр олоһор дыктэ-
рин, интернаттарын бырайыактарын өтөркөрбүтэ, ту-
туутун мэттаран 1996 сыл алтыһыны мйга үлэҕэ
кылаэртэбүтэ. Билигин өдөрлөр билэ билетнай саала-
лаах бэртэххэй дьябарыас дыһаҕа балет артиһа буо-
лан тахсарга үөрөнөөлөр. Бу училищеда Чурапчы
улууһуттан уон оҕо үөрэнэр. Эдэркээн үгкүүһүттэр
номина омук сирдэрингэр тахсан бийэлэрин мааста-
рыстыбаларын көрдөрөн биһирэтиттэр. Саха сиринэ-
ҕэ уонна бүтүн Россиятаагы көрүү-конкурстарга лау-
реаттарынан, дипломаннарынан буоллулар.

Кийн сырдаж, яри саяагт одоохо саяа доту кий-
рэн, туулан шир буоллагына, үлэинир, айар дьобуре
өссө үүнэр, сайдыр. Ол курдук, Наталья Семеновна би-
лэги мэтнэхтээн идэе сымдыар, биллэрийн-көрдө-
рүөн, одоохо ниллэртэрийн баварар кинис толкумдар-
даах. Билр дөйдүлөөхтарыгар, күндүтүк саныыр Чу-
риччытыгар туту эмэ онорбут, көмөлөспүт кийн дин
саяалаах, ол да дини бу буолавы турар бымыбарга
кыттарга бөлөм. Ыра саяалара одоохо киирэллэри-
гар сарбыхтаабат. Онуоха сөптөөх бэйэтигэр нигри-
тэ сымдыар ураты үүүстөөх өртүртөдөөх. Бастатан Чу-
рүн, кыраа-ныаммака, ордук чүгэстик саныыр дьө-
нутар аһынмэс, амырах саяалаах. Иккибинэн, би-
ликкэ-көрүүгэ тэрдэстимдөөх, истибитин-көрбүтүн

БИҲИГИ ЛҮӨНГЭЗБИТ

кэргэжигэ Леля, кэнигэ өссө икки өгө торөөбүт, Ийэ-лэрэ ыарыһах буолан, өгөлөр кыра эрдэхтэринэ өлбүт.

Лея Дьоккуускайынаа, Уейээ Бүдүүнэ детдомна иттиллэр. 1962—1965 сс. армия көпкөтүгөр ытык кэли толорбута. Сулуусна көмүштөн дөйдүтүгөр эргиллэн кэлээт, суонар идэтигер үөрөммөтө. 1973 сс.л көргөшкөнөн, онтон мала дьээ-үт туттан Диригитэ олохсуйбута. Кэргэнэ Анна Дмитриевна деткомбинатка үлэсип. Макаровтар улахан кыыстара Марина Алданнаады мөдүчилищеге фельдшер идэтигер үөрөнөр, уоллара товар идэтин ылыбата, кыра кыыстара бухгалтер үөрэхтээх.

— Үзлэйн сэлдээн мин бэйэм мэлдээрбын улахан-
нийн захайбат эним, ырынах туна днэн күннэри-түү-
нэри сүүрэним. Бипрдэ мунурдаага мэлдэбыт оёону
киллэрэн баран, урут бэйэм остуолга сьтан мунур-
даахын операциялатан турвбын. Аны үөспэр таах

най Мунһах (Ил Түмэн) Республика палататын сессията ахсыйт сессияга идмаллыбыт «Республика бюджеттан үбүлээр тарилталариптар хамнайн төлөөһүн гүһуван» уурнабы СР Правительствота толоруутун гүһуван боспурдуһу кордо.

Дамлаагч онгорбул Правительстве Председатели бастахь солбууагчы Семён Назаров бу сүмд 10 гайгар республика государственной бюджета байтани дохуотугар 90 бырыһиан туолбутун туһунан аһытхынарда. 3,6 триллион солнуобай онкутар 3,3 хомулунна, итинтэн 58 бырыһиана—кардарыта аахсыы уонна лексесиион, 42 бырыһиана—уу харчынан. Ити көмүгө трансфер быһыытынан 1 трил. 41,9 млрд. солк. көлдө. Ону таһынан РФ Үбүн министертэргэ 370 млрд. солнуобайдаах бюджет суудатын биэрде, ол дингэр аатынныгы—239 млрд.

Ити түмүктөр сатканына 14 күнүнүздө турутуна бюджет тартылышыра 499 млрд. сомкуобай хаммасына млар илестертер. Ити сууматтан үкөө—380 млрд. сомкуобай улуулар уюмга куораттар бюджеттан үбүлээр тартылышарлар тилер.

С. Назаров сая бүтүүр дияри ити нэс төлөнөр
кыяхтаах диег этте. Итини манньк аадымалар бигэр-
гетэллэр. Сэтнинеьге-ахсыныьга байа дохута 750
млрд. солкуобай буолуора, ол иһинер улуустарга уон-

уусибуат үтүө дьобурдаах. Искусство айтатигор учунай степенн мларен улаахтн сылдыар. Усухунан, ханнак бабарар таһымга тылын тигрдэр уонна туруор-сак бааруустарын толортотторго баар кыабын, сата-былын сатаан туһанар. Урдүкү быдаласка улахан өбү-бүлүлөөх. Депутатка кандидат бэйэтн бымыбар иини-изээди программатын сүрүн олуктарынан тыа сир-гэр социальный көмүскэллээх буолары ситиһин, ма-нат ортотутар үлэни тэрийин, илчаты өбөөлүн буо-лаллар. Кини быһаччы өрөөхүүтүнэн бу күнүгэр тыа сиргэр культурнай-сирдатыр төрүттэлэр үлэиттэ-рин сарбыһын тохотулуна. Дьобуускай куорат куль-туратын үлэиттэриттэн саҕалай хамнас төлөөһүнэ саҕаланна. Илгитин тыа сиртэн төрүттээх искусс-то айтатигор үөрүнэн бүтэрэхтөөх эдэрээи музы-каннарга, артистарга олорор дьөлөрүн туттарынын көмүскүтө. Бу барыта депутатка кандидат Наталья Семениова политической айгэди үлэни саҕаланнаыта эрэ, Кини бэйэтэ: «Дьонго үтүөнү онорор сааһым кэллэ» — диир.

Натаалья Семеновна дэлэ жүргэн тайтхалых ахсын
абота. Күргэнэ Сметанин Христофор Афиносьевич
Обуунский аатынан Саха драмтеатрын артифа, уола
Андрей Николаевич тас дейдулары кытта сибээс от-
делан сөрбүлэр пачылынга, кийинтэ Ирина Алок-
сандровна үрдүк үөрөхтөөх учуутал, икки уол оҕо
спонсордоох, ону таһынан кийинтин бырантын уонна
балхын оҕолоон атахтарытар туруортаат. Уонтан
тахса сымалар усталарыгар икки хостоох дыһаа ахсын
буолаан айымзахтык олордубар, тусна дыһаламмыттары
сыл агара эрэ буолаа. Ошон эрий-кыһаада дини би-
лэн кэллэ. Бу пинниэ Дьонуускай куоракка икки то-
гүд народнай депутатынан, гэрэлтэ профкомун пред-
седателинан, комсомольскай торилтэ секретарынан
үлээдэтэ. Ити эйиэнтөөх үлэлэргэ иктаран, байытти
дыһааҥы тус олоҕун улаханыык оҥостумматада, урук-
ку көмгө оһуку да ырданыллары.

Онон Чурагчы улуухун баябардааччылара СР Государственной Муниадын (На Түмэн) Республика палататыгар депутатка кандидат, Саха Республикатын културатын үтүөлээх үлэһити Посельская Наталья Семёновна иһин үчүгөйдик толкуйдаан, ыараңиатан көрөн бараан куоласкытын биэриэххит дигэн юуһууһур бөлөх аатыттан эрэлбитин тирдэбит уонна улуус кэлэр кэскилини туһулар смыштарыаххыт суоҕа дигэн мөккүр тылбытын этэбит.

В. Ф. ПОСЕЛЬСКОЙ,
депутатка кандидат избранных избит.

үөскээн куруук аалан малдьара. Ону биһирэ көрдөр-
бүһүр, хирурдур тутта тутан малай операциялаан
абыраабыттара, — диин махтана көксүр билэгин Леон-
ид Семёнович. — Биһирэ мисал бөдөнөн төрөөрү гым-
мыт дыахтары оройуон кинигэр илһинэ тириэрин-
тим. Дыахтарым ролдомга киирэн иһэн олоһонно, ха-
та, онно оройуон врачтара минигин моёни турааллар,
ону бүгүн да өйдөөбөһүөн, үүөх буурыйдаах эбитим
буолла. Төһө кыалларынан түргэнник тээрэ сатаа-
бытым үрдүөн итинник моёулээн турабын.

Леонад Семенович Дирин участковый баллышаты-
гар үзэлшнр сылларыгар элбэх бочуотунай грамота-
ларынан, олор истэригэр СР Доруобуйа харыстабы-
лыгар министерствотын Бочуотунай грамотатынан,
сыанаахх болохторунан нагараадалаамыта. 1978
сыллаахха Дьуксуускайга эий үлүһиттэрин респуб-
ликаабы аикис сөөтөрүгэр делегаттынан талыллан,
президиумна олодор чыбскэ тиксибитэ.

Д. ПАВЛОВ.

на куораттарга—390. Уонсай сууматтан 360 млрд. солкуобайа харчынан киирээрэ. Итиннэ таһынан РФ Убун министерството 240 млрд. солкуобайдаах бюджет сүүдатын биэрэрэ сабадаланар. Сэттинньа-ахсынньага хамнас толобуругар 540 млрд. солкуобай наада буолуоҕа. Ол иһигэр улуустарга уонна куораттарга—300 млрд. Правительство бэйэлэрэ бюджеттан үбүлүнөөччүлэр хамнастарын кэлин толугур кыада суох куораттарга бюджет сүүдатын биэрник боһорууһун быһаарар.

Итнин табынан бастагы вице-премьер депутаттарга Бүлүү бөлөх, Халыма уюлда, улууларга айылда алдыркыйын содууну тубратын туфунан көпсөтө.

Бу иши боштуруоска Правительство үчүн Республика пазитата ситте суогунам пахта. Правительство айылда алдырхайа тахсыбыт зонатын туфунан сокуон барысын мыстан аңоручул сомуула...

Үнэс болжрууоһунам 1997 с. СР инвестиционный бюджетта туолаутун хаамыта көрүлүнө. Ыдмаллы-
быт уураакха эмлэ Правительство үлэтэ ситэтэ суо-
дууан ааһыллына. Правительство 1998 с. инвестицион-
най бюджетта онорорулар кшрбят этиилэри учуот-
тууругар этиллине.

СЭЛБЭРТЭН
ЖУРНАЛИСТКА ТИМЭЭ ҮҮНЭЭ

[illegible]

